

Траурното знаме

Като сън! 1877 год. и 1902 година! Това сж две дати, що трепетно произнася българина. Шипка! — Тая дума изтръгва сълзи! Не бѣше отдавна то, — като на сън се струва човѣку, когато стария лѣвъ бѣше обезглавенъ — руина, покрита съ бурень! Подъ тежки съсипни се потайваше чудния му могъщъ образъ. . . И носеше майка България черна забрадка за своя загубенъ синъ! Дълъгъ трауръ! Не день, не два — цѣли петъ вѣка! Но дойде 1877 година, и той се намѣри — дойде си отъ дълго черно ратайство и заликува клета майка! . .

Още малко оставаше до 25 годишния празникъ на освобождението отъ страшното иго, отъ тогава, отъ когато синоветъ на тая хубава и славна въ своето далечно минало страна не смееха громко да произнасятъ своята вѣра и своя родъ. И кой не си го спомня? То не бѣ отдавна—25 години само! — Като вчера! . .

16 септемврий! Ликуваше цѣла България! Тържество за тържество! Всѣко кѣтче, всѣко селце, градъ, столицата, да, столицата като изразъ на цѣла България, кипѣше много по отрано. Старитѣ ветерани—опълченци кръстосваха софийскитѣ улици, облечени въ памѣтнитѣ си тъмнозелени мундири, обкичени съ славни знакове. Бѣлобради и прегърбени старци се отправѣха затамъ, кждето оставиха буйни младини. Опжтваха се за сетенъ пѣтъ да оросятъ съ сълзи ония свѣти мѣста, които тогава багрѣха съ топла кръвъ. Вървѣха гордо, като да казваха: „Елате, вижте, — ний бѣхме тамъ“!

Но дойде день и графъ Игнатиевъ да дойде. Столицата, тая заспала и тѣй суетна въ своя животъ столица, се раздвижи. Цѣлия градъ—старо и младо—очакваше съ трепетъ часа, когато той ще се яви; — Той, великия славянинъ, мечтателя на велика България! Тия тържествени дни възкресиха